

Ifi ehitus- ja montaaži- tööde kindlustuse tingimused

TCAR-20201

Helista meile numbril [777 1211](tel:7771211) või vaata lisaks if.ee

Sisukord

Üldised sätted	3
Tingimuste kasutamine	3
Kohustus kindlustusobjekt taastada või asendada	3
Kindlustatud isikud	3
Tagasinõuded	3
Kolmas isik	3
Kindlustuskoht	3
Mitu kindlustusjuhtumit	4
Kindluskaitse ajaline kehtivus	4
Kindlustuskaitse kehtivus aastamahu lepingu puhul	4
Erikokkuleppel kindlustamine	5
Varakindlustuse osa	5
Varakindlustuse põhikaitse kindlustusobjekt	5
Varakindlustuse põhikaitse kindlustusväärtus ja kindlustus- summa	5
Varakindlustuse kindlustusjuhtum	6
Kindlustusobjekti vargus	6
Varakindlustuse lisakaitsed	6
Vastutuskindlustuse osa	7
Vastutuskindlustuse kindlustuskaitse	7
Isikukahju ja asjakahju	7
Ehitusperioodi vastutuskindlustuse ja hooldusperioodi vastutuskindlustuse kindlustusjuhtum	8
Ristvastutuse kaitse (kindlustatu töötaja asjakahju)	8
Ristvastutuse laiendatud kaitse (kindlustamata töövõtja asjakahju)	8
Nõuete esitamise tähtaeg	8
Ekspertiisi-, õigusabi- ja kohtukulud	9
Nõude lahendamine kokkuleppega	9
Välistused	9
Ohutusnõuded	13
Hüvitis	15
Kindlustusobjekti taastamine varakindlustuses	15
Vastutuskindlustuse hüvitis	16
Kindlustussumma varakindlustuses ja vastutuskindlustuses	16
Omavastutus varakindlustuses ja vastutuskindlustuses	16

Ifi ehitus- ja montaažitööde kindlustuse tingimused

TCAR-20201

Üldised sätted

Tingimuste kasutamine

1. „Ehitus- ja montaažitööde kindlustuse tingimused“ kehtivad koos If P&C Insurance AS-i (edaspidi If) “Kindlustuse üldtingimustega” ja täiendavad neid.
2. Peatükke „Üldised sätted“, „Üldised välistused“ ja „Ohutusnõuded“ kohaldatakse nii vara- kui ka vastutuskindlustuses.
3. „Ehitus- ja montaažitööde kindlustuse tingimuste“ alusel on võimalik kindlustada ehitatavat ehitist ja/või monteeritavat seadet. Lisaks on võimalik kindlustada ehitamisest või monteerimisest tulenevat vastutust vastavalt punktidele 69 - 96 ja/või varakindlustuse lisakaitseid vastavalt punktidele 50 - 68.
4. Üksikobjekti kindlustamisel on kindlustatud ainult poliisil nimetatud kindlustusobjektid ja kindlustuskaitseid.
5. Aastamahu kindlustamisel on kindlustatud ainult Ifi poolt kinnitatud Deklaratsioonis (vt p 28) märgitud kindlustusobjektid poliisil märgitud kaitsete ulatuses.
6. NB! Ehitus- ja montaažitööde kindlustuses ei hüvitata kulutusi tegemata tööle, mittenõuetekohase materjali ja/või töö parandamisele või asendamisele.

Kohustus kindlustusobjekt taastada või asendada

7. NB! If maksab varakindlustuse hüvitist tingimusel, et kindlustatud ehitist taastatakse kindlustuskohas või kindlustushüvitist kasutatakse kindlustatud vallasasja parandamiseks või asendamiseks.
8. If ei maksa varakindlustuse hüvitist, kui kindlustatud ehitist kindlustuskohas ei taastata või kindlustushüvitist ei kasutata kindlustatud vallasasja parandamiseks või asendamiseks.

Kindlustatud isikud

9. Kindlustatud isikuteks (edaspidi ka kindlustatu või kindlustatud) on järgmised varakindlustuse põhikaitse kindlustusobjekti ehitamise või monteerimisega seotud isikud:
  - 9.1. tellija;
  - 9.2. töövõtjad, sh peatöövõtja ja alltöövõtjad;
  - 9.3. ehitatava või monteeritava objekti omanik;
  - 9.4. olemasoleva ehitise (vt p 53 - 56) omanik.

Tagasinõuded

10. If ei esita kindlustushüvitise tagasinõudeid sama ehitus- ja montaažitööde kindlustuslepingu kindlustatu vastu.

Näide. Üks töövõtja tekitab kahjustusi teise töövõtja tööle. Mõlemad töövõtjad on sama ehitus- ja montaažitööde lepinguga kindlustatud. Kahju hüvitades ei esita If tagasinõuet kahju eest vastutavale töövõtjale.

Kolmas isik

11. Käesolevates kindlustustingimustes tähendab mõiste 'kolmas isik' isikut, kes ei ole:
  - 11.1. kindlustusvõtja või kindlustatu;
  - 11.2. kindlustuslepinguga hõlmatud ehitatava ehitise või monteeritava seadme seaduslik valdaja (sealhulgas üürnik, rentnik, liisinguvõtja);
  - 11.3. kindlustusvõtja, kindlustatu või seadusliku valdaja töötaja või juhtimisorgani liige;
  - 11.4. tellija, töövõtja, alltöövõtja või muu ehitus- või montaažilepingu osapool või tema ülesandel tegutsev isik sõltumata sellest, kas teda loetakse käesolevas kindlustuslepingus kindlustatuks;
  - 11.5. eelmistes punktides nimetatud isiku töötaja ajal, mil ta viibib kindlustuskohas või selle vahetus läheduses ehitus- või montaažilepingu täitmiseks seotud eesmärgil (sh lõuna ja puhkepausid);
  - 11.6. kindlustatu valduses või kasutuses oleva vara omanik (üürileandja, rendileandja, liisinguandja jms).

Kindlustuskoht

12. Kindlustuskoht on kindlustuslepinguga hõlmatud varakindlustuse põhikaitse kindlustusobjekti ehitamise või monteerimise asukoht koos seda ümbritseva ehitusloas, kohaliku omavalitsuse kirjalikus nõusolekus või ehitusteatisel lisaks olevas projektis märgitud alaga.

13. Kui kindlustuslepinguga hõlmatud ehitamiseks või monteerimiseks ei ole ehitusluba, ehitusteatist ega kohaliku omavalitsuse kirjalikku nõusolekut õigusaktidega nõutud, loetakse kindlustuskohaks varakindlustuse põhikaitse kindlustusobjekti ehitamise või monteerimise koht (aadress).

Kindlustuskoht vastutuskindlustuses

14. Vastutuskindlustuse kehtivuse eelduseks on järgmiste tingimuste täitmine:
- 14.1. nõude aluseks olev õnnetusjuhtum toimus ja kahju tekkis kindlustuskohas (vt p 12 - 13) ja
  - 14.2. nõue esitati selle riigi õiguse alusel, kus asub kindlustuskoht, ja
  - 14.3. nõuet lahendatakse riigi kohtus, kus asub kindlustuskoht.

Mitu kindlustusjuhtumit

15. Mitu tegu, toimingut või sündmust loetakse erinevateks kindlustusjuhtumiteks, sh juhul, kui sama viga või ebaõige töövõtte põhjustab mitu eraldiseisvat õnnetusjuhtumit.

Näide. Haamer kukkus tellingutelt alla ja tekitas kahju kindlustusobjektile. Tegemist on esimese kindlustusjuhtumiga. Kindlustatu töötaja tõi haamri tagasi üles, jätkas töötamist, haamer kukkus jälle ja tekitas kahju kindlustusobjektile. Tegemist on teise kindlustusjuhtumiga.

Kindluskaitse ajaline kehtivus

16. Kindlustuslepingu saab sõlmida ainult ehitusperioodiks või ehitusperioodiks ja hooldusperioodiks.

Ehitusperioodi kindlustuskaitse

17. Ehitusperioodi kindlustuskaitse algab kindlustuslepingus märgitud ehitusperioodi alguspäeval, kuid mitte enne varakindlustuse põhikaitse kindlustusobjekti ehitamise või monteerimise algust või selleks kasutatava vara (ehitusmaterjalide, -masinate, -seadmete, abitöövahendite jms) kindlustuskohta jõudmist.
18. Ehitusperioodi kindlustuskaitse lõpeb varakindlustuse põhikaitse kindlustusobjekti üleandmise-vastuvõtmise hetkel, kuid mitte hiljem kui kindlustuslepingus märgitud ehitusperioodi viimasel päeval. Ehitusperioodi kindlustuskaitse sisaldab monteeritava seadme testperioodi, kuid ei kehti kauem kui kindlustuslepingus märgitud ehitusperiood.
19. Varakindlustuse põhikaitse kindlustusobjekt loetakse üle antuks ja vastu võetuks, kui:
- 19.1. ehitus- või montaažilepingus ettenähtud objekt või selle osa tehti vastuvõtjale kättesaadavaks või
  - 19.2. sõltumata objekti valmidusastmest alustati objekti või selle osa sihipärast kasutamist, v.a juhul, kui ehitus- või montaažijärgus objekti või selle osa kasutamine on ette nähtud ehitus- või montaažiprojektis.

Hooldusperioodi kindlustuskaitse

20. Hooldusperioodi kindlustuskaitse algab varakindlustuse põhikaitse kindlustusobjekti üleandmise-vastuvõtmise hetkest (vt ka p 19) ja lõpeb kindlustuslepingus märgitud hooldusperioodi viimasel päeval.
21. Hooldusperioodi kindlustuskaitse kehtib, kui varakindlustuse põhikaitse kindlustusobjekt on üle antud ettenähtud valmiduses. Kui varakindlustuse põhikaitse kindlustusobjekt on lõpetamata, siis hooldusperioodi kindlustuskaitse ei kehti.
22. Kui varakindlustuse põhikaitse kindlustusobjekt antakse üle kindlustuslepingu sõlmimise ajal kehtinud ehitusprojektis ette nähtud etappide kaupa, siis hooldusperioodi kindlustuskaitse kehtib ainult nende etappide osas, mis on ettenähtud valmiduses tellijale üle anud.

Hooldusperioodi kindlustuskaitse ennetähtaegse üleandmise korral

23. Ennetähtaegselt üleantud varakindlustuse põhikaitse kindlustusobjekti hooldusperiood algab üleandmise-vastuvõtmise hetkel (vt ka p 19) sõltumata kindlustuslepingus märgitud hooldusperioodi algusest.
24. Ennetähtaegselt alanud hooldusperioodi pikkus päevades automaatselt ei muutu, s.t kui hooldusperiood algab enne kindlustuslepingus märgitud hooldusperioodi algust, muutub vastavalt varasemaks ka hooldusperioodi kindlustuskaitse lõpukuupäev.

Varakindlustuse põhikaitse kindlustusobjekti ehitamise või monteerimise peatumine

25. Varakindlustuse põhikaitse kindlustusobjekti ehitamise või monteerimise peatumise korral lõpeb vastava objekti kindlustuskaitse, v.a ehitusprojektis ette nähtud peatumise korral. Kindlustuskaitse taastub juhul, kui If ja kindlustusvõtja on selles kirjalikult või e-posti teel kokku leppinud.

Kindlustuskaitse kehtivus aastamahu lepingu puhul

26. Aastamahu leping on ehitus- ja montaažitööde kindlustuse leping, millega kindlustatakse Ifile deklareeritud varakindlustuse põhikaitse kindlustusobjekte aastamahu lepingu tingimuste ulatuses.
27. Aastamahu leping ei kata automaatselt kõiki kindlustusvõtja ehitusobjekte. Kindlustusvõtja valib, millistele objektidele ta soovib aastamahu raamlepinguga kindlustuskaitset taotleda.
28. Kindlustuskaitse saamiseks esitab kindlustusvõtja kindlustuskaitse taotluse (edaspidi 'Deklaratsioon') Ifi poolt kehtestatud vormil või edastab teavet deklaratsiooni vormis ettenähtud mahus.

29. Deklaratsioon tuleb lfile esitada 3 tööpäeva enne deklareeritavate ehitus- või montaažitööde algust.
30. If saadab kindlustusvõtjale e-posti teel teate kindlustuskaitse taotluse (Deklaratsiooni) heakskiitmise või tagasilükkamise kohta.
- 31. Kui lfile ei ole kindlustuskaitse taotlust heaks kiitnud, kindlustusmakset heaks kiitmata objektide eest ei arvestata ning kindlustuskaitse ei kehti.**
- 32. If ei maksa hüvitist enne Deklaratsiooni esitamist toimunud juhtumite eest.**
- 33. Deklaratsioonis märkimata varakindlustuse põhikaitse objektid ja aastamahu lepingus märkimata kindlustuskaitse ei ole kindlustatud.**
34. Aastamahu lepingus märgitud kindlustussummad ja hüvitislimiidid kehtivad kõigi kindlustusobjektide kohta kokku. If ei hüvita kõigi aastamahu lepingu kindlustusjuhtumite ja kindlustusobjektide eest kokku rohkem kui kindlustuslepingus märgitud hüvitislimiit/ kindlustussumma.

Erikokkuleppel kindlustamine

35. Järgmisi varakindlustuse objekte ning nendega seotud vastutust kindlustatakse ainult erikokkuleppel, s.t vastav objekt peab olema poliisil eraldi märgitud:
- 35.1. vesiehitised (sh paisud, veehoiud jms) ja ehitised veekogus;
  - 35.2. sadamarajatised (sh kaid, muulid, põhjasüvendustööd, laevakanalid jms);
  - 35.3. sillad, tunnelid;
  - 35.4. kaevandustes asuvad ehitised, seadmed, materjal jms;
  - 35.5. golfiplatsid, prügilad, tuha- ja/või suusamägedega seotud ehitised, maaparandus;
  - 35.6. reostuse likvideerimine;
  - 35.7. raudteerajatised;
  - 35.8. lennuväljad ja/või seal asuvad ehitised;
  - 35.9. energiatootmisjaamad (sh elektriyaamad: hüdroelektriyaamad, soojuse- ja elektri koostootmisjaamad, tuulejõujaamad jms);
  - 35.10. kasutatud masina, seadme montaaž ja demontaaž, v.a ehitusplatsi varustuse montaaž ja demontaaž.

Varakindlustuse osa

Varakindlustuse põhikaitse kindlustusobjekt

- 36. Varakindlustuse põhikaitse kindlustusobjektiks on vastavalt poliisil või Deklaratsioonis kirjeldatule ehitus- või montaažiteenus:**
- 36.1. koos monteeritava seadme ja/või materjaliga, sh tellija tarnitud monteeritav seade ja/või materjal;**
- Näited. Kindlustatu osutab müüri ladumise teenust. Teenuse maksumus on 10 000 eurot. Tellija tarnib ehitusmaterjalid maksumusega 20 000 eurot. Müür hävib kindlustusjuhtumi tõttu. If hüvitab teenuse kulu müüri taastamiseks ning müüri taastamiseks vajalike ehitusmaterjalide kulu kokku kuni 30 000 eurot.
- Kindlustatu osutab seadme kinnitamise teenust. Teenuse maksumus on 500 eurot, seadme väärtus on 25 000 eurot. Seade hävib kindlustusjuhtumi tõttu. If hüvitab seadme taaskinnitamise kulu kuni 500 eurot ning seadme enda kahju kuni 25 000 eurot.
- 36.2. koos monteeritava seadme ja/või materjaliga, v.a seadmed, materjalid ja teenused, mis ei sisaldu ehitus- või montaažilepingu maksumuses. Aluseks võetakse ehitus- või montaažileping, mille maksumus on aluseks kindlustussummale.**

Näited. Kindlustatu osutab müüri ladumise teenust. Teenuse maksumus on 10 000 eurot, ehitusplokkid tarnib tellija, ehituslepingus on ette nähtud, et müürisegu ja sillused tarnib kindlustatu. Müür hävib kindlustusjuhtumi tõttu. If hüvitab teenuse, müürisegu ja silluste kulu müüri taastamiseks, kuid ei hüvita kulu ehitusplokkide asendamiseks või taastamiseks.

Kindlustatu osutab seadme kinnitamise teenust. Teenuse maksumus on 500 eurot, seadme väärtus on 25 000 eurot, montaažilepingus on ette nähtud, et kindlustatu tarnib kinnitusvahendid. Seade hävib kindlustusjuhtumi tõttu. If hüvitab seadme taaskinnitamise teenuse ja kinnitusvahendite kulu, kuid seadme enda kahju ei hüvita.

36.3. ilma monteeritava seadme ja/või materjalita.

Näited. Kindlustatu osutab müüri ladumise teenust. Teenuse maksumus on 10 000 eurot. Müür hävib kindlustusjuhtumi tõttu. If hüvitab teenuse kulu müüri uuesti ladumiseks, kuid ei hüvita müüri ehitusmaterjalide kulu.

Kindlustatu osutab seadme kinnitamise teenust. Teenuse maksumus on 500 eurot, seadme väärtus on 25 000 eurot. Seade hävib kindlustusjuhtumi tõttu. If hüvitab seadme taaskinnitamise teenuse kulu kuni 500 eurot, kuid seadme enda kahju (25 000 eurot) ei hüvita.

37. Põhikaitse kindlustusobjekt on kindlustatud, kui see asub kindlustuskohas.

38. NB! Eeltoodud objektid on kindlustusobjektiks tingimusel, et need sisalduvad poliisil või Deklaratsioonis märgitud ehitusmahus.

Varakindlustuse põhikaitse kindlustusväärtus ja kindlustussumma

39. Varakindlustuse põhikaitse kindlustusobjekti kindlustusväärtuseks on ehitusmahu maksumus vastavalt poliisil või Deklaratsioonis märgitud variandile.
40. Kindlustussumma määrab kindlustusvõtja lähtudes kindlustusväärtusest ja selle võimalikest muutustest kindlustusperioodi jooksul.

41. Alakindlustuse vältimiseks tuleb kindlustusvõtjal kindlustussumma määramisel arvestada, kas hüvitise saajal on õigus käibemaksu tagasi saada või tasaarvestada.
42. Kui kindlustussumma erineb kindlustusväärtusest enam kui 10%, kohaldatakse alakindlustuse (vt p 218 - 220) või ülekindlustuse sätteid.
43. Üle- või alakindlustuse vältimiseks soovib If jälgida kindlustusväärtuse muutumist (nt ehitusmaksumuse oluline muutus).
44. Kui kindlustusväärtus on kindlustusperioodi jooksul muutunud enam kui 10%, on kindlustusvõtjal õigus esitada Ifile taotlus kindlustussumma muutmiseks.

Varakindlustuse kindlustusjuhtum

45. Varakindlustuse põhikaitse kindlustusjuhtum on kindlustusobjekti kahjustumine, hävimine või kaotamine kindlustuskohas toimunud ühe äkilise ja ettenägematu sündmuse tõttu, kui vastav sündmus või kahju ei ole kindlustuslepingu tingimustega välistatud.

Kindlustusobjekti vargus

46. Kindlustusobjekti vargus on kindlustusjuhtum ainult juhul, kui vargus vastab punktides 47 - 49 toodud tunnustele.
47. Kindlustusjuhtum on kindlustusobjekti murdvargus, s.o isiku tungimine varguse eesmärgil kas
  - 47.1. ruumi piirete lõhkumise, ruumi lukustuse lõhkumise või muukimise abil;
  - 47.2. tarastatud territooriumile tara või väravate lõhkumise või värava luku muukimise abil.
48. Kindlustusjuhtum on kindlustusobjekti vargus, mis toimus murdvarguse või röövimise teel hangitud võtme abil.
49. If hüvitab ka mõistlikud kulutused kindlustuskoha lukkude või koodide vahetamiseks, kui kindlustuskoha võti, pult või muu sarnane vahend võeti ära röövimise või murdvarguse teel.

Varakindlustuse lisakaitse

50. Varakindlustuse lisakaitse on:
  - 50.1. olemasolev ehitise (hoone, rajatis);
  - 50.2. olemasolevad vallasasjad;
  - 50.3. ehitusplatsi varustus
  - 50.4. koristuskulud;
  - 50.5. hooldusperioodi põhikaitse;
  - 50.6. hooldusperioodi laiendatud kaitse.
51. Kindlustusjuhtumi korral hüvitab If lisakaitsega hõlmatud kahju, kui vastava lisakaitse nimetus ja kindlustussumma on poliisil märgitud.
52. NB! Kõigi lisakaitsete korral kohaldatakse ka peatükke „Üldised välistused“ ja „Varakindlustuse välistused“.

Olemasolev ehitise (hoone, rajatis)

53. Kindlustusjuhtum on kindlustatule kuuluva olemasoleva ehitise äkiline ja ettenägematu hävimine või kahjustumine poliisil või Deklaratsioonis märgitud ehitusperioodil varakindlustuse põhikaitse kindlustusobjekti ehitamise või monteerimise käigus kindlustuskohas toimunud sündmuse tagajärjel.
54. Olemasolevaks ehitiseks loetakse kindlustatule kuuluvat ehitist, mis asub kindlustuskohas või selle vahetus läheduses asuval maatükil.
55. Olemasolevaks ehitiseks ei loeta ehitise külge ühendatud või selles asuvaid seadmeid, näiteks tootmis-, töste-, külmutus-, tankla-, viljakuiivatus- ja veskiseadmed, tööpingid, pangautomaadid, seifid jms.
56. If ei hüvita „Olemasoleva ehitise“ lisakaitse alusel vallasasjadele ega varakindlustuse põhikaitse kindlustusobjektile tekkinud kahju.

Olemasolevad vallasasjad

57. Kindlustusjuhtum on tellija kasutuses oleva vallasasja äkiline ja ettenägematu hävimine või kahjustumine poliisil või Deklaratsioonis märgitud ehitusperioodil varakindlustuse kindlustusobjekti ehitamise või monteerimise tõttu kindlustuskohas või selle vahetus läheduses asuval maatükil. Käesoleva punkti tähenduses loetakse tellijaks ehitus- või montaažilepingujärgset tellijat, samuti ehitatava ehitise või monteeritava seadme omanikku, liisinguvõtjat, üürnikku või rentnikku.
58. If ei hüvita „Olemasolevate vallasasjade“ lisakaitse alusel sõidukitele tekkinud kahju.
59. If ei hüvita „Olemasolevate vallasasjade“ lisakaitse alusel ehitisele ega varakindlustuse põhikaitse kindlustusobjektile tekkinud kahju.
60. Kindlustuskohas asuvad vallasasjad tuleb võimalusel ära viia ruumi, kus ei ehitata, või kinni katta, et vältida nende hävimist või kahjustumist ehitus- või montaažitööde tõttu. Neid asju ei tohi kasutada ehitus- või montaažitöödel.

Ehitusplatsi varustus

61. Ehitusplatsi varustuse lisakaitse kindlustusobjektiks on kindlustuskohas asuvad ning varakindlustuse põhikaitse kindlustusobjekti ehitamiseks või monteerimiseks kasutatavad ehitusmasinad, -seadmed ja abitoovahendeid tingimusel, et vastav varustuse grupp on poliisil märgitud.

62. Ehitusplatsi varustuse grupid on:

- 62.1. kontoritehnika;
- 62.2. soojakud, rakised, tellingud, piirdeaiad;
- 62.3. tööriistad ja masinad massiga kuni 50 kg;
- 62.4. tööriistad ja masinad massiga üle 50 kg (kraanad, tõstukid, ekskavaatorid, traktorid jms).

Koristuskulud

63. Varakindlustuse kindlustusjuhtumi korral hüvitab If kindlustusjuhtumist tingitud koristuskulud, milleks on vältimatud kulutused kindlustusobjekti jäänuste lammutamiseks, kogumiseks, pakendamiseks, äraveoks ning utiliseerimiseks.

Hooldusperioodi põhikaitse

64. Hooldusperioodi põhikaitse kehtib tingimusel, et järgnevalt nimetatud töid (vt p 66) teeb või korraldab ehitusettevõtja, kellel on kohustus neid töid teha kindlustusobjekti ehitus- või montaažilepingu alusel.

65. Hooldusperioodi põhikaitse ei kehti, kui töid teeb kindlustusobjekti omanik või tellija.

66. Hooldusperioodi põhikaitse kindlustusjuhtum on varakindlustuse põhikaitse kindlustusobjekti hävimine või kahjustumine kindlustusobjekti hooldustööde tegemisel, seadistamisel või ehitamisel või montaažil tehtud vigade kõrvaldamisel

Näide. Kindlustatu ehitas tellijale maja. Kindlustatu tuli hooldusperioodil maja küttesüsteemi seadistama ning lõhkus selle käigus veetoru. Väljavoolanud veest tekkis kahju kindlustusobjektile. If hüvitab veetoru parandamise kulu ja väljavoolanud vee tõttu kindlustusobjektile tekkinud kahju.

Hooldusperioodi laiendatud kaitse

67. Hooldusperioodi laiendatud kaitse sisaldab hooldusperioodi põhikaitset punktides 64 - 66 toodud tingimustel ja hooldusperioodi laiendatud kaitset vastavalt punktile 68.

68. Hooldusperioodi laiendatud kindlustuskaitse kindlustusjuhtum on varakindlustuse põhikaitse kindlustusobjekti hävimine või kahjustumine kindlustatu poolt ehitusperioodil tehtud mittenoüetekohase kindlustatud töö, materjali ja/või detaili tõttu, v.a punktides 139 ja 140 - 145 toodud juhtudel (defektne materjal, puudulik teenus).

Näide. Kindlustatu ehitas tellijale maja. Ehitusperioodil paigaldati varjatud defektiga toruliitmik. Hooldusperioodil liitmik purunes, väljavoolanud veest tekkis kahju kindlustusobjektile. If hüvitab väljavoolanud vee tõttu kindlustusobjektile tekkinud kahju. Defektiga liitmikku ennast ja selle asendamise kulu If ei hüvita.

Vastutuskindlustuse osa

Vastutuskindlustuse kindlustuskaitse

69. Vastutuskindlustuse kaitse on:

- 69.1. ehitusperioodi vastutuskindlustus;
- 69.2. hooldusperioodi vastutuskindlustus;
- 69.3. ristvastutuse kaitse (kindlustatu töötaja asjakahju);
- 69.4. ristvastutuse laiendatud kaitse (kindlustamata töövõtja asjakahju).

70. Üksikobjekti kindlustamisel kehtivad ainult poliisile märgitud vastutuskindlustuse kaitse.

71. Aastamahu kindlustamisel kehtivad ainult Ifi poolt kinnitatud Deklaratsioonis märgitud vastutuskindlustuse kaitse.

Isikukahju ja asjakahju

72. Isikukahjuks loetakse kolmandale isikule kehvast tervisekahjustamisest või surma põhjustamisest tekkinud alltoodud kahju:

- 72.1. mõistlikud ja vajalikud ravi- ja hoolduskulud;
- 72.2. mõistlikud ja vajalikud kulud toimetulekuks vajalikele abivahenditele;
- 72.3. kahjustatud isiku sissetuleku vähenemine seoses töövõimetusega;
- 72.4. ülalpeetava elatise kaotus või vähenemine;
- 72.5. mõistlikud ja vajalikud matusekulud.

73. Asjakahjuks loetakse kolmandale isikule kuuluva asja hävimisest või füüsilisest kahjustumisest tekkinud alltoodud kahju:

- 73.1. mõistlikud ja vajalikud kulud asja parandamiseks;
- 73.2. mõistlikud ja vajalikud kulud asja asendamiseks samaväärsega;
- 73.3. kahjustunud asja hariliku väärtuse vähenemine.

Ehitusperioodi vastutuskindlustuse ja hooldusperioodi vastutuskindlustuse kindlustusjuhtum

74. Ehitusperioodi vastutuskindlustuse ja hooldusperioodi vastutuskindlustuse kindlustusjuhtum on äkiliselt ja ettenägematult toimunud õnnetusjuhtum, kui esinesid kõik järgmised asjaolud:
- 74.1. õnnetusjuhtum tekitas **kolmandale isikule** (vt p 11) **isiku- või asjakahju**, mille hüvitamise eest kindlustatu seaduse alusel vastutab;
  - 74.2. ehitusperioodi vastutuskindlustuse korral toimus õnnetusjuhtum **ehitusperioodil** varakindlustuse põhikaitse kindlustusobjekti ehitamisest või monteerimisest;
  - 74.3. hooldusperioodi vastutuskindlustuse korral toimus õnnetusjuhtum **hooldusperioodil** varakindlustuse põhikaitse kindlustusobjekti hooldustööde teostamisest või ehitus- või montaaživigade kõrvaldamisest.
75. Kindlustussumma, omavastutus, välistused ja teised kindlustuslepingu tingimused määratakse vastavalt selle ehitus- või hooldusperioodi järgi, mil toimus kahju põhjustanud õnnetusjuhtum.

Ehitusperioodi ja hooldusperioodi vastutuskindlustuse erisused korteriomandi ja tervikuna kaasomandis oleva hoone puhul

76. Kui ehitus- või montaažitöid tehakse seoses **korteriomandite kaasomandi osaga** või **tervikuna kaasomandisse kuuluvas hoones**, ei hüvita If asjakahju, mis tekkis:
- 76.1. hoone kaasomanikele, korteriomanikele ja selles hoones alaliselt elavatele või töötavatele inimestele ja seal asuvatele juriidilistele isikutele;
  - 76.2. punktis 76.1 nimetatud isikute kasutuses (nt liising, üür, rent jms) olevate asjade omanikele.
- Näited. Remonditakse korteriomanditeks jaotatud elamu fassaadi. Tellingud varisevad kokku ning kannatada saab korteriomanike kaasomandis prügimaja, korteriomanikule kuuluv auto ja postiljoni auto. If hüvitab postiljoni autole tekkinud kahju. If ei hüvita prügimajale ja korteriomaniku autole tekkinud kahju.
77. If hüvitab hoone kaasomanikule, korteriomanikele ja selles hoones alaliselt elavatele või töötavatele inimestele tekkinud isikukahju vastavalt käesolevatele kindlustustingimustele.
78. Kui ehitus- või montaažitöid tehakse seoses **korteriomandi eriomandi esemega** (nt siseviimistlus), ei hüvita If asjakahju, mis tekkis:
- 78.1. selle korteri omanikele ja selles korteris alaliselt elavatele või töötavatele inimestele ja seal asuvatele juriidilistele isikutele;
  - 78.2. punktis 78.1. nimetatud isikute kasutuses (nt liising, üür, rent jms) olevate asjade omanikele.
- Näide. Vannitoa remondi tõttu sai veekahjustusi remonditava korteri esiku parkett ja alumise korteri siseviimistlus. If hüvitab alumise korteri siseviimistlusele tekkinud kahju. If ei hüvita remonditava korteri parketi kahju.

Ristvastutuse kaitse (kindlustatu töötaja asjakahju)

79. Kindlustusjuhtum on **ehitusperioodil** varakindlustuse põhikaitse kindlustusobjekti ehitamise või monteerimise käigus äkiliselt ja ettenägematult toimunud õnnetusjuhtum, mis tekitas samal ehitus- või montaažiobjektil tegutsenud **kindlustatu töötajale** asjakahju (vt p 73), mille eest **teine sama ehitus- ja montaažitööde kindlustuse lepinguga** hõlmatud kindlustatu seaduse alusel vastutab.
- Asjakahjuks loetakse näiteks järgmistele kindlustatu töötajale kuuluvatele asjadele tekkinud kahju: telefon, käekell, töötaja isiklikud rõivad, töötaja isiklikud tööriistad, töötaja isiklik auto (sh töötaja poolt liisitud auto).
80. If ei hüvita ristvastutuse kaitse alusel kahju, mille eest vastutab kahju kannatanud töötaja tööandja või teine sama tööandja töötaja.

Ristvastutuse laiendatud kaitse (kindlustamata töövõtja asjakahju)

81. Ristvastutuse laiendatud kaitse sisaldab ristvastutuse kaitset punktides 79 - 80 toodud tingimustel.
82. Lisaks on kindlustusjuhtum asjakahju äkiline ja ettenägematu põhjustamine kindlustatu poolt, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:
- 82.1. asjakahju põhjustati ehitusperioodil varakindlustuse põhikaitse kindlustusobjekti ehitamisel või monteerimisel
  - 82.2. asjakahju tekkis kindlustuskohas tegutsenud **töövõtjale ja/või tema töötajale**, kes **ei ole** kindlustatud asjakahju põhjustaja ehitus- ja montaažitööde kindlustuse lepinguga;
  - 82.3. kindlustatu vastutab asjakahju eest seaduse alusel.
- Näited. Asjakahjuks loetakse näiteks järgmistele töövõtjale kuuluvatele asjadele tekkinud kahju: tööriistad, töövõtja poolt teostatud tööd, materjal, teise töövõtja töötaja isiklikud asjad jms.
83. If ei hüvita laiendatud ristvastutuse kaitse alusel kahju, mille eest vastutab kahju kannatanud töötaja tööandja või teine sama tööandja töötaja.
84. If ei hüvita ristvastutuse laiendatud kaitse alusel kahju, mis tekkis kindlustuskohas olemasolevale ehitisele (vt p 53 - 56), olemasolevatele vallasasjadele (vt p 57 - 60) või kindlustatu valduses või kasutuses olevale vallasasjale (nt laenutatud tööriistad jms).

Nõuete esitamise tähtaeg

85. Vastutuskindlustus kehtib nende kindlustusjuhtumist tingitud nõuete osas, mis on ifile esitatud hiljemalt kolme aasta jooksul arvates poliis või Deklaratsioonis märgitud:

- 85.1. ehitusperioodi lõppemisest – ehitusperioodi vastutuskindlustuse, ristvastutuse ja laiendatud ristvastutuse kaitsekorral
85.2. hooldusperioodi lõppemisest – hooldusperioodi vastutuskindlustuse korral.

Ekspertiisi-, õigusabi- ja kohtukulud

86. If hüvitab vastava vastutuskindlustuse kaitse kindlustussumma piires mõistlikud ekspertiisi-, õigusabi- ja kohtukulud, kui see on vajalik kindlustatud vastutuse tuvastamiseks. If hüvitab need kulud ilma omavastutusest isegi siis, kui nõue osutub alusetuks.
87. Ekspertiisi-, õigusabi- ja kohtukulud tuleb eelnevalt Ifiga kooskõlastada kirjalikus või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.
88. If ei hüvita ekspertiisi-, õigusabi- ja kohtukulusid, kui tegemist ei ole vastava vastutuskindlustuse kaitse kindlustusjuhtumiga või kahju hüvitamine on kindlustustingimustega välistatud.
- Näited. If ei hüvita tahtlikult tekitatud kahjuga seotud õigusabikulu. If ei hüvita õigusabikulu, mis on seotud intressinõuetega, leppetrahvi nõuetega, joobeseisundis tekitatud kahju hüvitamise nõuetega jne.
89. Kui kindlustuslepingu alusel hüvitamisele kuuluv kahju on vastava vastutuskindlustuse kaitse omavastutusest väiksem, ei hüvita If ekspertiisi-, õigusabi- ja kohtukulusid.
90. Kui ekspertiisi-, õigusabi- ja kohtukulude ning kahju summa ületab vastava vastutuskindlustuse kaitse kindlustussumma, on hüvitis piiratud kindlustussummaga.
- Näide. Kindlustussumma 50 000 eurot. Kahjunõue on 40 000 eurot. Õigusabikulu kindlustatu õiguste kaitseks on 15 000 eurot. If hüvitab kahjunõude ja õigusabikulude eest kokku 50 000 eurot.

Nõude lahendamine kokkuleppega

91. Kui If on seisukohal, et vaidlus on otstarbekas lahendada kokkuleppega, peab kindlustatu Ifi ettepanekule kirjalikult vastama 5 päeva jooksul, kui If ei ole määranud pikemat tähtaega.
92. Kui kindlustatu jätab Ifi ettepanekule tähtaegselt vastamata või kokkuleppe sõlmimata, ei hüvita If ekspertiisi-, õigusabi- ja kohtukulusid ega kahju suurenemist, mis tekib pärast Ifi ettepanekule vastamise või kokkuleppe sõlmimise tähtaja möödumist.

Kindlustusvõtja täiendavad kohustused vastutuskindlustuse kahju korral

93. Lisaks alltoodud kohustustele tuleb järgida „Kindlustuse üldtingimustes“ toodud kohustusi.
94. Kindlustusvõtja ei tohi kindlustusega hõlmatud nõuet ilma Ifi eelneva nõusolekuta tunnustada ega täita, välja arvatud juhul, kui seaduses on ette nähtud teisiti.
95. Kindlustusvõtja peab tema vastu nõude, kaebuse, hagi vms esitamise korral kasutama õigeaegselt vajalikke õiguskaitselahendusi, sh esitama vastuse, vaide, kaebuse, pretensiooni vms, mis seaduse või lepingu kohaselt on vajalik kindlustusvõtja õiguste kaitseks. Eelnimetatu tuleb Ifiga kooskõlastada enne vastava toimingute tegemist.
96. Kindlustusvõtja peab viivitamata Ifile teatama nõude esitamisest ja/või mistahes asjaolust, mis võib olla nõude aluseks. Sellised asjaolud on näiteks kohustuse rikkumine, kahju tekkimine, kliendi pretensioon, kohtumenetluse või kohtuvälise menetluse algatamine jms.

Välistused

Üldised välistused

97. Üldisi välistusi kohaldatakse nii varakindlustuse kui ka vastutuskindlustuse korral.

Tegemist ei ole kindlustusjuhtumiga

98. If ei hüvita, kui sündmus ei vasta kindlustusjuhtumi tunnustele.
99. If ei hüvita kahju, mis ei vasta kindlustuslepingus toodud hüvitatava kahju tunnustele.
100. If ei hüvita, kui kahju ei tekkinud äkiliselt ja ettenägematult.
101. If ei hüvita kahju, mille tekkimine, lähtudes ehitustööde olemusest ja/või nende teostamise viisist, on kogenud ja kvalifitseeritud ehituseksperdidle ettenähtav.

„Kindlustuse üldtingimuste“ välistused

102. If ei hüvita, kui kahju hüvitamine on välistatud Ifi „Kindlustuse üldtingimustega“.

Tahtlikult tekitatud kahju

103. If ei hüvita tahtlikult tekitatud kahju, välja arvatud juhul, kui kahju tekitas kolmas isik (vt p 11).

Teadaolev asjaolu

104. If ei hüvita, kui kahju põhjustas või sellele aitas kaasa asjaolu (nt ehitusmaterjali puudus või vead või puudused ehitustöös), millest

kindlustatu oli teadlik või oleks pidanud teadlik olema.

105. If ei hüvita, kui kindlustusvõtja või kindlustatu oli kahju hüvitamise nõudega seotud asjaolust (nt kohustuse rikkumine, kahju tekkimine, pretensioon jms) teadlik või pidi olema teadlik enne kindlustuslepingu sõlmimist.

106. Punktides 104 - 105 toodud välistusi kohaldatakse isegi juhul, kui kindlustusvõtja oli vastavast asjaolust Ifile teatanud.

Hooldustööd, hooldusremont

107. If ei hüvita hooldustööde või hooldusremondi tegematajätmisest või mittenõuetekohasest tulemusest tingitud kahju, samuti hooldustööde ja hooldusremondi kulu.

Ebaseaduslik ehitamine või montaažitööde tegemine

108. If ei hüvita, kui kahju põhjustanud tööd tehti ilma ehitamiseks või montaažitööde tegemiseks vajalike dokumentideta (nt ehitusluba, omaniku või Muinsuskaitsemeti nõusolek, projekti ekspertis jms).

109. If ei hüvita, kui kahju põhjustanud töö tegemiseks puudus kindlustatul, tema töötajal või isikul, kelle teenust kindlustatu vastavaks tegevuseks kasutas, õigusaktidega nõutav kvalifikatsioon, ettevalmistus, litsents, registreering, tegevusluba, sõiduki või töömasina juhtimisõigus vms.

Projekteerimine või projekti puudumine

110. If ei hüvita, kui kahju põhjuseks on või kui kahju tekkimisele aitas kaasa ebakvaliteetne või ebapiisav ehitus- või montaažiprojekt või -projekti puudumine (ehitamine ilma projektita).

Vead uuringute tegemisel

111. If ei hüvita kahju, mille põhjuseks on või mille tekkimisele aitas kaasa uuringu puudumine või vead uuringu tegemisel.

Kaotamine, kadumine

112. If ei hüvita kahju, mis tekkis vara kadumise, kaotamise või unustamise tõttu.

Loomulik kadu ja riknemine

113. If ei hüvita kahju või vara väärtuse vähenemist, mis oleks tekkinud või ilmnunud ka juhul, kui kindlustusjuhtumit ei oleks toimunud, näiteks loomulik kadu või riknemine.

Näited. Materjali maht, kaal või muud omadused muutuvad materjalist endast tulenevatel põhjustel. Need ei ole kindlustusjuhtumid.

Saamata jäänud tulu

114. If ei hüvita saamata jäänud tulu, v.a saamata jäänud tulu, mida hüvitatakse vastutuskindlustuse osas toodud ulatuses ja juhtudel (isikukahju).

Käibemaks, teised maksud ja lõivud

115. If ei hüvita käibemaksu, muid makse ja lõive, kui hüvitise saamiseks õigustatud isikul on õigus see tagasi saada või tasaarvestada.

Kohustuslik kindlustus

116. If ei hüvita kahju, mis kuulub hüvitamisele kohustusliku kindlustuse alusel.

Avaliku võimu teostamine

117. If ei hüvita, kui kahju põhjustab riigi või kohaliku omavalitsuse või muude avalikku võimu teostavate isikute tegevus.

Trahvid, viivised, sanktsioonid

118. If ei hüvita järgmisi kulutusi: trahvid, leppetrahvid, viivised, lepingu rikkumisest või muutmisest tingitud sanktsioonid, keskkonnavastutusest tulenevad hüvitised.

119. If ei hüvita kindlustatule määratud avalik-õiguslikust sanktsioonist (rahaline karistus, rahatrahv, sunniraha, vangistus, arest jms) tingitud kahju.

Joobeseisund

120. If ei hüvita, kui kahju tekitanud isik oli kahju tekitamise ajal alkoholi-, narkootilise, toksilise vms joobe seisundis.

Kaablid, torustikud ja torujuhtmed

121. If ei hüvita kahju, mis on põhjustatud lammutus-, ehitus- või kaevetöödega mistahes (sh. maa-alustele, vee-alustele) olemasolevatele elektri-, telefoni- jms kaablitele või vee-, gaasi-, kanalisatsiooni- jms torustikele.

122. Eelmises punktis toodud välistust ei kohaldata, kui enne eelmises punktis nimetatud tööde alustamist oli kaablite, torustike või torujuhtmete asukoht plaani järgi kindlaks tehtud ning tööde teostamine kooskõlastatud vastavate kaablite, torustike või torujuhtmete

omaniku või valdajaga ja järgitud kõiki vastavate tööde teostamise kohustuslikke nõudeid.

Kindlustusobjekti amortiseerumine

123. If ei hüvita kahju, mille põhjustas või mille tekkimisele aitas kaasa vara tavapärase kasutamisest või mittekasutamisest tingitud kulumine, kõdunemine, katlakivi tekkimine, hallitamine, kondensaatvee tekkimine, seenetamine (sh vamm), vananemine, korrosioon, metalli väsimine, oksüdeerumine või riknemine. Käesolevat välistust kohaldatakse sõltumata sellest, millise aja jooksul kahju tekkis.

Kandelementide eemaldamine, kandevõime nõrgestamine, pinnase eemaldamine, pinnase liikumine

124. If ei hüvita, kui kahju põhjustas või sellele aitas kaasa:

124.1. ehitise kandelementide eemaldamine;

124.2. ehitise osa kandevõime nõrgestamine;

124.3. pinnase eemaldamine (nt kaevetööd);

124.4. pinnase liikumine (sh kerkimine, vajumine, maalihked) või pinnase kandevõime muutumine. Käesolevat välistust kohaldatakse sõltumata pinnase liikumise või kandevõime muutumise põhjusest (kindlustatu tegevus, muu isiku tegevus, looduslikud põhjused jms).

Vibratsioon

125. If ei hüvita, kui kahju tekkis vibratsiooni tagajärjel, sh rammimistööde käigus tekkinud vibratsioon.

Mittevaraline kahju

126. If ei hüvita mittevaralist kahju.

Avalik-õiguslikud sanktsioonid, sh trahvid

127. If ei hüvita kindlustatule määratud avalik-õiguslikest sanktsioonidest tingitud kahju.

128. Avalik-õiguslikud sanktsioonid on näiteks (rahaline karistus, rahatrahv, sunniraha, vangistus, arest jms).

Lepingust tulenevad täiendavad kohustused

129. If ei hüvita, kui nõude aluseks on kokkulepe, millega on määratud seadusest rangemad kahju hüvitamise tingimused, näiteks loobumine vastuväidete esitamisest, lihtsustatud tõendamine, aegumistähtaja pikendamine, kahju ulatuse määramine, süü või vastutuse vorm jms.

Leppetrahvid, viivised, intressid

130. If ei hüvita lepingu alusel nõutavaid leppetrahve, viiviseid ega intresse, sõltumata sellest, kelle vahel sõlmitud lepingust need tulenevad.

Hinnad ja tähtajad

131. If ei hüvita, kui nõue või kahju tuleneb mistahes tähtaja rikkumisest või eelarve ületamisest kindlustatu poolt.

Keskkonnakahjud

132. If ei hüvita keskkonnale tekkinud kahju, samuti reostuse kõrvaldamiseks ja/või reostuse piiramiseks tehtud kulu. If ei hüvita eelnimetatud kulu, sõltumata sellest, kes kulu tegi.

133. If ei hüvita keskkonnale tekkinud kahju heastamise tasu, näiteks nõuded ja kohustused Eesti keskkonnastutuse seaduse või muu Euroopa Liidu keskkonnastutust reguleerival direktiivil põhineva õigusakti alusel.

Intellektuaalne omand

134. If ei hüvita, kui nõue või kahju tuleneb intellektuaalse omandi, näiteks kaubamärgi-, autori- või patendiõiguse kahjustamisest või rikkumisest.

Küberriskid

135. If ei hüvita kahju, mis on tekkinud otseselt või kaudselt tarkvara või infosüsteemi ebaseadusliku blokeerimise, selle töö takistamise, selle töö ebaseadusliku sekkumise või selle mistahes muul viisil ebaseadusliku kasutamise tõttu.

Muud välistused

136. If ei hüvita, kui kahju tekkis:

136.1. katkestusest või häiretest elektri-, vee või gaasiga varustamisel;

136.2. maavärinast, maalihkest või erosioonist;

136.3. elektromagnetilise välja tõttu, sh mobiilside seadmete elektromagnetiline väli;

136.4. mistahes loomataudi haigustekitajast või ohtlikust taimekahjustajast, nakkushaiguse nakkustekitajast;

136.5. põllu-, metsamajandusliku või vesiviljelusliku saagi vähenemisest;

136.6. hallituse, seene, sh majavammi tõttu.

137. Punkte 135 ja 136.1 – 136.2 ei kasutata tulekahju korral.

138. If ei hüvita kahju, mille eest vastutab tootja, valmistaja, maaletooja, edasimüüja, müüja, hankija, paigaldaja, rendile- või üürileandja,

hooldaja, remontija või mis kuulub hüvitamisele garantii alusel.

Varakindlustuse välistused

139. Lisaks varakindlustuse välistustele kohaldatakse ka „Üldisi välistusi“ ja „Kindlustuse üldtingimuste“ välistusi.

Defektne materjal, puudulik teenus

140. NB! Ehitus- ja montaažitööde kindlustuses ei hüvitata kulutusi tegemata tööle, mittenouetekohase materjali ja/või töö parandamisele või asendamisele.

141. If ei hüvita, kui hävis või kahjustus ainult seadme detail või ehitise tarind, mis oli ise kahju põhjuseks.

142. Ehitise tarindiks on ehituskonstruksioon (näiteks sein, vahelagi, korsten, põrand jms), mida projekteerimise ja ehitusarvutuste tegemisel käsitletakse kui ühte funktsionaalset tervikut.

143. Kui ehitise tarind või seadme detail ei täitnud kindlustusobjekti koostisosana kindlustuskohas osaliselt või täielikult oma funktsiooni, on tegemist seadme defektse detaili või ehitise defektse tarindiga.

144. Kui seadme defektne detail või ehitise defektne tarind põhjustas kahju kindlustusobjekti kvaliteetsele osale, hüvitab If kvaliteetsele osale tekkinud kahju kindlustuslepinguga kindlaks määratud ulatuses.

Näide. Ebakvaliteetne laetala murdub, mistõttu tekib kahju kindlustusobjekti kvaliteetsetele osadele: sama ruumi põrandale ja seintele. Tegemist on kindlustusjuhtumiga. If hüvitab põranda ja seinte taastamise kahju, kuid ei hüvita lae parandamise kulu.

145. NB! If ei hüvita, kui kindlustusobjekt on mittenouetekohane, näiteks vale värvi, vales mõõdus, ei vasta projektile, kuid ei ole füüsiliselt kahjustatud (purunenud, hävinud vms).

Kasutamiseks sobimatu kindlustusobjekt

146. If ei hüvita töökorras mitteoleva kindlustusobjekti kasutamisest sellele kindlustusobjektile endale tekkinud kahju.

147. If ei hüvita enne kindlustusobjekti valmimist kindlustusobjekti kasutamise tõttu sellele kindlustusobjektile endale tekkinud kahju.

Näide. Valatakse betoonist põrandat. Enne betooni tahkumist kõnnib ehitustööline üle põranda ja betooni jäävad jäljed. Tegemist ei ole kindlustusjuhtumiga.

Hinnatõus ja avalik-õiguslikud nõuded

148. If ei hüvita materjalide, tööjõu, seadme üüritasu jms hinnatõusu.

149. If ei hüvita avalik-õiguslike nõuete täitmisest tingitud parenduste, muudatuste ja lisatööde kulu (muinsuskaitse, keskkonnakaitse, planeeringu nõuded, arheoloogiliste väljakaevamiste kulud jms). Lisatöödeks loetakse tööd, mille vajadus ei olnud kindlustuslepingu sõlmimise või Deklaratsiooni esitamise ajal teada.

Dokumendid, raha, andmed ja pakkematerjalid

150. If ei hüvita raha, dokumentide, andmete hävimise, kahjustumise või kaotsimineku kahju.

151. If ei hüvita pakendmaterjalide hävimise, kahjustumise või kaotsimineku kahju.

Sademed

152. If ei hüvita mistahes kahju, mille tekitasid sademed määraga alla 30 mm tunnis või alla 50 mm 12 tunni jooksul. Käesolevat välistust kasutatakse isegi juhul, kui kindlustusobjekti ajutine kate eraldus, hävis või kahjustus tuule tõttu.

Üleujutus

153. If ei hüvita üleujutusest tingitud kahju, näiteks lume sulamine, vihm, tormist tingitud üleujutus, põhjavee tõus, pinnasevee tõus, pinnavee tõus sh merevee tõus.

Tuvastamata vara

154. If ei hüvita vara maksumust, mille olemasolu kindlustusjuhtumi saabumisel ei ole tõendatud.

Lammutamine

155. If ei hüvita kahju, mis tekkis kindlustusobjekti õiguspärase lammutamise, lõhkumise või lahtimonteerimise tõttu.

Ehitusplatsi varustuse välistused

156. Lisaks ehitusplatsi varustuse välistustele kohaldatakse ka varakindlustuse välistusi, „Üldisi välistusi“ ja „Kindlustuse üldtingimuste“ välistusi.

Rikked ja väär kasutamine

157. Ehitusplatsi varustuse kindlustamisel If ei hüvita kahju, mis tekkis hävinud või kahjustunud kindlustusobjekti enda rikkest või häirest,

sealhulgas:

157.1. elektrilised ja mehaanilised rikked;

157.2. masinaosade purunemine;

157.3. mistahes ainete (nt kütuse, määrdeaine, jahutusvedeliku, gaasi jms) vähesus, ebakvaliteetsus, kasutamistingimustele mittevastavus, külmumine või leke;

157.4. mittetöötamine või mittenouetekohane töötamine (nt masin on ebatäpne, tarkvara viga, seade ei käivitu jms).

158. If ei hüvita ehitusplatsi varustusele tekkinud kahju, mille põhjuseks on kindlustusobjekti ülekoormamine, mitte-sihipärane kasutamine, kasutamine olukorras, mis oli kindlustusobjektile ohtlik või mittekorras masina kasutamine.

Ehitusplatsi varustuse kuluvad osad

159. If ei hüvita kahju, mis tekkis tööfunktsioonide tõttu purunemisele, kulumisele vastuvõtlikele masinaosadele nagu rehvid, akud, löiketerad, puurid, noad või muud löikeservad, saelehed, stantsid, šabloonid, mudelid, köied, rihmad, ketid, trossid, tõstuki- ja konveierlindid, kaablid, painduvad torud, klapid, ventiilid, filtrid, lödvikud, elektripirnid, lambid, kaitsmed, regulaarselt asendatavad eraldus- ja tihendusmaterjalid jms, v.a juhul, kui need osad või materjalid kahjustusid kindlustusjuhtumi tõttu.

160. If ei hüvita kahju, mis tekkis masina tööks vajaminevale materjalile nagu õli, kütus, kemikaalid jms, v.a juhul, kui need materjalid kahjustusid kindlustusjuhtumi tõttu.

Pisivead

161. If ei hüvita kindlustusobjekti vigastusi, mis ei takista selle eesmärgipärast kasutamist, näiteks iluvead, kriimustused, mõlgid jms.

Vastutuskindlustuse välistused

162. Lisaks vastutuskindlustuse välistustele kohaldatakse ka peatükki „Üldisi välistusi“ ja „Kindlustuse üldtingimuste“ välistusi.

Puudusega asi või teenus

163. If ei hüvita otstarvet mittetäitva või nõuetele mittevastava asja, töö või teenuse ümbertegemise, parandamise või asendamise kulu. Käesolevat välistust kohaldatakse sõltumata sellest, kellele asi kuulub, kes asja, töö või teenuse ümber tegi, parandas või asendas või vastavad kulud kandis.

Vargus

164. If ei hüvita kadumise või varguse, sh murdvarguse tõttu tekkinud kahju.

Aegunud nõuded

165. If ei hüvita, kui kindlustatu vastu esitatud nõue on aegunud.

Ohutusnõuded

166. Ohutusnõudeid kasutatakse nii vara- kui ka vastutuskindlustuses.

167. Vara tuleb kasutada, hoida ja hooldada vastavalt õigusaktidele, kasutusjuhenditele ja kindlustuslepingule.

168. Kindlustusvõtja ja kindlustatu peavad tagama, et õiguspäraselt kindlustuskohas viibivad isikud täidavad ohutust käsitlevaid reegleid.

169. Kindlustusobjekt ja selle osad peavad olema projekteeritud, ehitatud, paigaldatud ja kasutusse võetud nõuetekohaselt, nõuete puudumisel selliselt, et nende kasutamine ja hooldamine on ohutu.

170. Rikke avastamisel ei tohi masinat või seadet kasutada enne rikke täielikku kõrvaldamist, v.a masina või seadme juhendis lubatud juhtudel.

171. Kindlustusvõtja peab viivitamatult pärast vargust hõlbustavast kahjujuhtumist teadasaamist võtma tarvitusele meetmed varguse tõkestamiseks.

Ilmastikuoludega arvestamine

172. Kindlustusobjekti projekti koostamisel, tööde planeerimisel ja teostamisel tuleb arvestada ilmastikunähtuste ettenähtava esinemissagedusega ja ulatusega kindlustuskohas.

173. Ilmastikuolud (tuul, sademed, veekogu lainetus, vee- või õhutemperatuur, jää liikumine jms) loetakse ettenähtavaks, kui samas piirkonnas samal aastaajal on vastavad ilmastikuolud esinenud viimase 20 aasta jooksul vähemalt samal tasemel. Lähtuda tuleb maksimaalsest viimase 20 aasta jooksul esinenud vastava ilmastikuolu määrist.

Tööde teostamine ja üleandmine

174. Ehitise või monteeritava seadme tellijale üleandmisel tuleb vormistada kirjalik üleandmise-vastuvõtmise akt. Etapiviisilisel üleandmisel tuleb üleandmise-vastuvõtmise akt vormistada vahetult pärast iga etapi valmimist iga etapi kohta eraldi.

175. Tööde tegemisel ja korraldamisel tuleb arvestada pinnase liikumis- ja varisemisohuga (sh põhjavee või pinnasevee taseme muutuse korral) ning võtta kasutusele kahju ennetavad meetmed.

176. Kaevetööde tegemiseks peavad olema kinnisasja omaniku ning trasside omaniku või valdaja nõusolekud. Kaevetööde tegemisel ei tohi kõrvale kalduda ehitusloa, kohaliku omavalitsuse ega projektiga kindlaksmääratud tingimustest (nt kui on määratud, et kahju vältimiseks tuleb kaevata labidaga, ei tohi kaevamiseks kasutada ekskavaatorit).
177. Tööde teostamise ajal tuleb võtta kasutusele abinõud, et kindlustuskohta pääseksid ainult sinna lubatud isikud.
178. Tööde teostamise ajal tuleb rakendada meetmeid liiklejate ohutuse tagamiseks ehitusplatsi vahetus naabruses juhul, kui ehitustegevus oma asukoha või tööde laadi tõttu võib neid ohustada.
179. Enne tööde algust tuleb olemasolevate kommunikatsioonide (veevarustus, elektriliinid jne) asukoht kindlaks määrata, üle kontrollida ja selgesti märgistada.
180. Tööde tegemisel tuleb tarvitusele võtta kahjulike mõjutuste (tolmu, pritsmete, sädemete jms) levimist vältivad meetmed (nt tolma koorem peab olema kaetud).

Ajutised katted

181. Ehitise lahtised avad (aknaavad, ukseavad, avatud katus jms) peavad sademetest tingitud kahju vältimiseks olema kaetud ajutise kattega. Ajutine kate peab olema sademekindel ning kinnitatud selliselt, et oleks tagatud vee äravool ning katte püsivus kuni 21 m/sek tuule korral, kui projektis pole ette nähtud suuremat tuule kiirust. Samuti peab ajutine kate vastu pidama jää ja/või lume raskusele.

Tuletööd

182. Tuletöö tegemise koht peab olema selleks ettevalmistatud ning tuletöö tegemise ajal peab olema tagatud tuletöö tegemise kohas tuleohutus ja järelevalve.
183. Tuletöö lõppemisel tagatakse tuletöö koha pidev kontroll kuni tuleohtu äralangemiseni.
184. Tuletööd võib majandustegevusena teha isik, kellel on kutsetunnistus või kes on läbinud tuletööde tegemise koolituse ja kellel on tuletöötunnistus.

Suitsetamine

185. Suitsetamine on lubatud ainult selleks ettenähtud kohtades, mis ei tohi asuda mistahes kergesti süttiva materjali läheduses. Suitsetamise koht peab olema varustatud ohutusnõuetele vastavate tuhatoosidega, mida tühjendatakse regulaarselt.

Ehitusplatsi tarastamine

186. Ehitusplatsi välispiir peab olema selgelt ja arusaadavalt märgistatud või piirdega eraldatud. Tara peab olema piisavalt kindel, et, ilma tööriistu kasutamata ei ole kõrvalistel isikutel võimalik väravaid avada ega vara tarastatud territooriumilt välja viia. Väravad peavad olema töövälisel ajal suletud ja lukustatud.

Jäätmed

187. Tuleohtlikke jäätmeid tuleb hoida ohutus kauguses või tulekindlate seintega hoidlates.
188. Õliseid, rasvaseid või põleva vedelikuga immutatud riidelappe jms tuleb hoida tihedalt suletud kaanega tulekindlates nõudes tööriietest eraldi.
189. Sigaretituhk jms, mis võib sisaldada sädemeid, tuleb hoida tuhaurnides teistest jäätmetest eraldi.

Ehitusplatsi varustuse eksploatatsioon

190. Varustuse eksploateerimisel tuleb kinni pidada tootja, maaletooja või müüja juhistest. Tuleb vältida masina või seadme ülekoormamist ning selle kasutamist tingimustes, mis kujutab masinale või seadmele ilmselget ohtu. Masina või seadme kasutamine eesmärgil, milleks masin või seade ei ole ette nähtud, on keelatud.
191. Ehitusel kasutatavate surve- ja tösteseadmete, sealhulgas kraanade tehnilise kontrolli tuleb läbi viia pädeva isiku poolt vastavalt kehtestatud korrale.
192. Maa peale paigaldavate masinate ja seadmete vundamentide, aluste või tugikonstruktsioonide puhul tuleb tagada, et need kannataksid koormust erinevates ilmastikuoludes.
193. Ruumides, kus on kõrgendatud tule- või plahvatusoht, ei või kasutada sädemeid tekitavaid seadmeid, masinaid ja tööriistu.

Küttekolded ja -süsteemid

194. Teisaldatavaid küttekahasid, puhureid, ventilaatoreid tohib kasutada ohutult ja vajaduse korral järelevalve all.
195. Kõrge temperatuuriga pinnad peavad olema nõuetekohaselt isoleeritud või asuma põlevmaterjalist ohutus kauguses.

Võtmete, läbipääsukaartide, pultide ja koodide hoidmine

196. Võtmeid, signalisatsiooni- ja läbipääsukoode, läbipääsukaarte, pulte, sh masina võtmeid ja pulte jms, mis võimaldab lukustuse avamist,

tuleb hoida kohas ja viisil, mille puhul röövimata või ehitisse sisse murdmata ei saa kõrvaline isik neid ära võtta. Kõrvaline isik on see, kellel ei ole õigust lukustust avada.

197. Kui võti, läbipääsukaart, kood vms on kadunud või on kõrvalise isiku käes, tuleb viivitamatult välja vahetada lukk, sulgeda või muuta kood. Kui eeltoodu ei ole võimalik, tuleb viivitamatult rakendada meetmeid, et vältida kõrvaliste isikute sisenemist, näiteks mehitatud valve.

198. Isiku töö-, teenistus- vms õigussuhte lõppemisel, läbi- või juurdepääsu piiramisel, tuleb viivitamatult temalt ära võtta läbi- või juurdepääsu võimaldavad vahendid ning viivitamatult muuta vastavad koodid.

Tegutsemine signalisatsiooni rakendumisel

199. Signalisatsiooni rakendumisel peab kindlustusvõtja või tema poolt määratud isik tulema viivitamatult kindlustuskohta, kindlustuskoha, ehitise ja tarastuse seest- ja väljapoolt igal juhul põhjalikult üle vaatama ning tagama edasise efektiivse valve. Kui valvesignaali edastatakse turvaettevõttesse, peab turvaettevõtte viivitamatult sündmuskohale tulema.

Nõuded vara hoidmisele ja valvesignalisatsioonidele

200. Kindlustuskohas peab olema valvur või valvesignalisatsioon, mille häiresignaali edastatakse turvaettevõttesse või kindlustusvõtja poolt määratud isikule.

201. Valvesignalisatsiooni peab olema paigaldanud isik, kellel on selleks õigusaktiga ette nähtud tegevusluba või registreering.

202. Valvesignalisatsioon peab olema töökorras. Valvesignalisatsioon peab olema kindlustuskohast lahkumisel sisse lülitatud.

203. Valvesignalisatsiooni koodi sisestamise koht peab olema varjatud selliselt, et kasutajakoodi sisestamist ei ole õigustamata isikul võimalik jälgida.

204. Andurid tuleb paigaldada nii, et on tagatud häiresignaali edastamine õigusevastasel sisenemisel või väljumisel. Anduri tööpiirkonda ei tohi varjata või piirata, näiteks riiulite või ehitusmaterjalide asetamine selliselt, et see segab anduri tööd.

205. Valvesignalisatsiooni tuleb korraliselt hooldada tootja või müüja juhiste järgi. Hooldajal peab olema selleks vajalik litsents, õigusaktiga ette nähtud tegevusluba või registreering.

206. Valvesignalisatsiooni toiteelementi, näiteks akut, tuleb kontrollida ja vahetada tootja või müüja juhiste järgi.

Pärast tööaja lõppu

207. Väljaspool tööaega tuleb kõik väiketööriistad paigutada ruumi (sh soojak või konteiner), mis on lukustatud ja varustatud valvesignalisatsiooniga, mille signaal edastatakse turvaettevõttesse.

208. Käesolevates kindlustustingimustes loetakse väiketööriistaks tööriista, mille mass on alla 50 kg.

209. Kindlustusvõtja peab tagama, et kõrvalised isikud omavoliliselt kindlustuskohta ei pääseks. Ruumide olemasolevad ukSED peavad olema lukus ajal, mil ruumides ei viibi selleks õigustatud isikud. Kindlustuskohast lahkumisel tuleb kontrollida, et kõik kõrvalised isikud oleksid kindlustuskohast lahkunud.

210. Ruumi aknad ja muud sisenemisevõimalused tuleb võimaluse korral kindlustuskohast lahkumisel sulgeda ja lukustada selliselt, et sissetungimine on välistatud ilma lukke või konstruktsioone lõhkumata või vägivalda kasutamata.

211. Pärast tööaja lõppu tuleb ehitusplats üle kontrollida tagamaks, et jäätmed on nõuetekohaselt kõrvaldatud ja kõik elektriseadmed, mida tohib kasutada ainult järelevalve all, on välja lülitatud.

Hüvitis

Kindlustusobjekti taastamine varakindlustuses

212. NB! Käesolevate kindlustustingimuste alusel makstakse hüvitis tingimusel, et kindlustatud ehitist taastatakse kindlustuskohas või kindlustushüviti kasutatakse kindlustatud vallasasja parandamiseks või asendamiseks.

213. If ei maksa hüviti, kui kindlustatud ehitist kindlustuskohas ei taastata või kindlustushüviti ei kasutata kindlustatud vallasasja parandamiseks või asendamiseks.

Ehitise ja monteeritavate seadmete kahju arvutamine varakindlustuses

214. Kahju suuruseks on rahasumma, mis on vajalik kindlustusobjekti taastamiseks kindlustusjuhtumieelsega sarnasesse seisundisse. If ei hüvita poolelioleva töö lõpuni tegemise maksumust.

Ehitusplatsi varustuse (vt p 61 - 62) ja olemasolevate vallasasjade (vt p 57 - 60) kahju arvutamine varakindlustuses

215. Kui kindlustusobjekti saab taastada, loetakse kahjuks taastamise kulu, kuid mitte enam kui kindlustusobjekti turuväärtus.

216. Kui kindlustusobjekti ei saa taastada, loetakse kahjuks kindlustusobjekti turuväärtus vahetult enne kindlustusjuhtumi toimumist.

217. Kui kindlustusobjekti turuväärtust ei saa kindlaks määrata, loetakse kahjuks kindlustusobjektile võimalikult sarnase varustuse turuväärtus, mida on korrigeeritud arvestades seda, mil määral sarnase varustuse omadused erinevad.

Alakindlustus

218. Alakindlustust ei kasutata varakindlustuse lisakaitsete kindlustamisel ja vastutuskindlustuses.

219. Kui poliisil või Deklaratsioonis märgitud kindlustussumma on kindlustusväärtusest väiksem, siis on tegemist alakindlustusega. Alakindlustuse korral korrutatakse kahju kindlustusobjekti kindlustussumma ja kindlustusväärtuse jagatisega.

Näide. Ehitatava ehitise kahju on 10 000 eurot, kindlustussumma on 300 000 eurot, kindlustusväärtus on 600 000 eurot ja omavastutus 1000 eurot. Tegemist on alakindlustusega.
Hüvitis on $10\,000 * 300\,000 / 600\,000 - 1\,000 = 4000$ eurot.

220. If ei kasuta alakindlustust, kui kindlustussumma erineb kindlustusväärtusest kuni 10%.

Vastutuskindlustuse hüvitis

221. Vastutuskindlustuse hüvitis on see osa kahjust ja ekspertiisi-, õigusabi- ning kohtukuludest, mille hüvitab If kindlustussumma piires.

222. Kui If maksab hüvitist perioodiliste maksetena (nt elatis), siis tasub kindlustatu omavastutuse ulatuses esimesed perioodilised maksed ja seejärel jätkab perioodiliste maksete tasumist If.

223. Kui kindlustatud juriidiline isik lõpeb ilma õigusjärglaseta, lõpeb ka Ifi hüvitamise kohustus.

Kindlustussumma varakindlustuses ja vastutuskindlustuses

224. Kui kahju on suurem kui vastava kindlustuskaitse, kindlustusobjekti või kindlustusobjektide grupi kindlustussumma, ei hüvita If rohkem kui kindlustussumma.

225. NB! Hüvitise maksmisel kindlustussumma väheneb makstud hüvitise võrra.

Omavastutus varakindlustuses ja vastutuskindlustuses

226. Omavastutus on osa kahjusummast, mille võrra If vähendab hüvitist. Hüvitis on kindlustustingimuste alusel arvatatud kahju miinus omavastutus, v.a punktis 86 toodud juhul.

227. Kui ühe samal ajal samas kindlustuskohas toimunud varakindlustuse kindlustusjuhtumi tõttu kahjustusid mitu samale poliisile või Deklaratsioonile märgitud ja samas kindlustuskohas asuvat varakindlustuse kindlustusobjekti, rakendatakse ühte suurimat omavastutust.

228. Kui ühe samal ajal samas kindlustuskohas toimunud sündmuse tõttu tekib Ifil nii varakindlustuse kui ka sama kindlustuslepingu vastutuskindlustuse osa alusel hüvitamiskohustus, rakendatakse ühte suurimat omavastutust.

229. Kui mitu samas kindlustuskohas asuvat kindlustusobjekti on märgitud erinevatele poliisidele, rakendatakse omavastutusi vastavalt igal poliisil märgitule.

230. Samas kindlustuskohas kuni 72 tundi väldanud tulekahju või tugeva tuule tõttu tekkinud kahjud loetakse üheks kindlustusjuhtumiks ning rakendatakse ühte omavastutust.